

# KRONIEK

## BOEKBESPREKING

ALBERT KUIJLE, *Harten en Brood*, Hilversum, Paul Brand, 1933.

„Nu vat Jezus haar nog vaster bij de hand, en begint met haar de tocht tusschen Zijn Sterren. — Utrecht, in het licht van Allerheiligen, 1933.” Met deze fraaie rhetoriek eindigt, op bl. 237, Kuijle's verhaal, en wie dan ook dat laatste blaadje nog omslaat vindt een zéér curieuse mededeeling, t.w.: „*Harten en Brood*, een roman, werd door Albert Kuijle geschreven in zomer en najaar 1933, naar het gelijknamig filmscenario van zijn hand. Verspreiding, vertaling of overname (sic! bedoeld is waarschijnlijk overnemen of overneming. H. R.) van dit werk of gedeelten daaruit in bloemlezingen door de radio of anderszins, alsmede adoptatie (alweer: sic! het zal wel adaptatie moeten zijn. H. R.) voor de film of het tooneel worden door den schrijver u i t d r u k k e l i j k voorbehouden”. Uitdrukkelijk! Het staat er, lezer! De schrijver wenscht blijkbaar met den grootsten nadruk vast te stellen, dat niemand anders dan hijzelf zijn werk mag verspreiden, vertalen of overnemen in „bloemlezingen door de radio of anderszins” alsmede het mag „adopteren” voor de film.... Dit laatste, zonder twijfel, gezien het feit, dat hij zelf immers al, omgekeerd, zijn film voor zijn roman had geadopteerd!

Ik vraag mij af: zou de heer Kuijle zich inderdaad zóó bezorgd hebben gemaakt, dat tal van onbevoegde handen zijn werk zouden willen gaan vertalen, of den lust niet zouden kunnen weerstaan er gedeelten uit over te nemen in bloemlezingen? 't Is waar, dat ik dezen roman hier en daar met bizonderen lof vermeld gevonden heb, dat sommige recensenten zich zelfs niet ontzien hebben er een woord als „voortreffelijk” op toe te passen. Maar begrijpen doe ik dat niet. „*Harten en Brood*” is het eerste boek van Albert Kuijle dat ik gelezen heb. Dit, en ook de vorige, zijn mij, voor zoover ik kan nagaan, nóóit ter recensie gezonden, en het was wegens de groeiende faam van den auteur — en wegens de boven aangeduide lovende besprekingen — dat ik besloot het mij aan te schaffen en het te lezen. Welnu, zelden is een veelgeprezen boek mij zóó tegengevallen! Dit is een banale en zeer ouderwetsche roman, hier en daar niet zonder gevoeligheid, ja zelfs bij zeldzame momenten uit werkelijke ontroering geschreven, maar al wat men onder het begrip „vorm” kan samenvatten is hier buitengewoon dunnetjes en de geheele geesteshouding op het grove af ordinair. Communisten en links-socialisten hebben er den naam van, bevooroordeeld, partijdig, soms opruiend, te schrijven over de verhouding tusschen patroon en arbeider — of z.g. rijk en arm — maar met dezen zijn nieuwen roman overtreft de jonge katholiek Albert Kuijle het meeste van dezen aard, dat ik gelezen heb, zeer